

[Udenrigsministeren.]

saadanne Opgaver. Dertil kommer i det foreliggende Tilfælde yderligere det, at der fra flere Magter, hvis Mening vi maa lægge Vægt paa, blev rettet Opfordringer til os gennem den danske Delegation i New York om ikke at undslaa os, og disse Opfordringer hidrørte ikke mindst fra Norge og Sverige.

Debatten i Gaar i det høje Ting giver mig i øvrigt ikke Anledning til noget omfattende Svar. De Synspunkter, der fra forskellig Side blev fremført, var stort set de samme som tidligere, og jeg kan for saa vidt henholde mig til mit tidligere Svar. Desuden kan jeg henvise til det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersens Redegørelse, idet jeg fra mit tidligere Svar gentager, at min Udtalelse til „Social-Demokraten“ fremkom i Selvforsvar og efter en stærk Provokation.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen begyndte den Del af sin Tale, der var rettet til mig, med en Bemærkning om, at jeg aabenbart ikke havde været helt uberørt af den Tale, han holdt her i Tinget den 4. December. Dette kan jeg bekræfte. Jeg har allerede i min Tale i Tirsdags givet Udtryk for, hvorledes jeg var berørt af den. Den Tale, det ærede Medlem holdt i Gaar, var adskilligt mere behersket og saaledes mere i Overensstemmelse med det Indtryk, jeg tidligere har haft af det ærede Medlem, selv om heller ikke denne Tale kan siges at være fri for Overdrivelser. Naar saaledes det ærede Medlem ytrede, at jeg skulde have beskrevet ham som en „i alle Henseender uduelig og nederdrægtig Person“, saa maa jeg virkelig benytte denne første Lejlighed til at erklære, at noget saadant har jeg aldrig hverken sagt eller tænkt. Der er et gammelt Ord, som siger, at Vrede er en ædel Egenskab, og det skulde glæde mig meget, om jeg efter det ærede Medlems Tale i Gaar nu turde henføre hans Vredesudbrud i Tirsdags til hans ædle Egenskaber. At det ærede Medlem besidder saadanne, ved jeg af egen Erfaring, og intet ligger mig mere fjernt end at betegne ham ved saadanne Adjektiver som uduelig eller nederdrægtig.

Det ærede Medlem, der jo er kendt for med en Trofasthed, der kunde forveksles med Stædighed, at gentage de samme Paa-stande uden Hensyn til, hvorledes de tidligere maatte være imødegaaet, sagde i sin Tale i Gaar — jeg beder om Tilladelse til at citere —, at en Politiker maa kunne have „et Program, et Maal, der ligger udover det, man er i Stand til at gennemføre paa Rigsdagen, og maa kunne arbejde for i Befolkningen at vinde et Flertal for dette Maal“.

Naar dette siges i denne Almindelighed, er der næppe nogen, der vil modsige det ærede Medlem, men det gør en Forskel, *hvem* man er, og *hvad* man taler om. At en Statsminister kan have et politisk Program og et politisk Maal, som gaar ud over, hvad han har kunnet vinde Flertal for paa Rigsdagen, og at han maa være berettiget til at agitere for dette Program og dette Maal uden for Rigsdagen, det bestrider jeg ikke, naar det drejer sig om indenrigspolitiske Maal, men jeg bestrider det, naar det drejer sig om Landets Udenrigspolitik, saaledes som den er fastlagt ved Rigsdagens Beslutning, og dette har den daværende højtærede Statsminister ikke kunnet være uvidende om. I udenrigspolitiske Spørgsmaal kan en Statsminister ikke tale offentligt som Privatmand. Allerede Ordene viser jo Selvmodsigheden i et saadant Forhold. Man maa huske, at ligegyldigt *hvor* en Statsminister taler offentligt om udenrigspolitiske Spørgsmaal, taler han ogsaa til Udlandet.

Det ærede Medlem gav saa et Korrektiv til mit Citat af hans Tale om „Sydslesvig genvundet, det er Kampens Maal“. Det ærede Medlem oplyste, at det, han havde sagt, var, at først naar Sydslesvig var genvundet folkeligt, nationalt og kulturelt, kunde det derefter være Maalet ogsaa at vinde det politisk.

Jeg kan fuldt ud tiltræde denne Tankegang, at først naar Overbevisningen om at ville høre til Danmark har fæstnet sig folkeligt, nationalt og kulturelt, vil der kunne blive Spørgsmaal om at udøve en naturlig Selvbestemmelsesret.

Jeg har ført den Politik, det var muligt at skabe Flertal for i Rigsdagen, og jeg har følt mig forpligtet af den. Jeg kan være enig i meget af det, som det ærede Medlem sagde om sit principielle Maal: Frihed og lige Vilkaar for den danske Bevægelse i Sydslesvig i Forhold til andre Nationalitetsstrømninger. Uenigheden ligger paa et andet Punkt, nemlig det mere begrænsede Spørgsmaal, om det er rigtigt at arbejde for videregaaende Maal end dem, der har fundet Udtryk i vort Memorandum af 31. Januar 1947, og om der er Mulighed for at gennemføre andet og mere. Det er et Spørgsmaal, jeg nøje har overvejet. Dette har bl. a. fundet Udtryk i det Stykke af min Tale i dette høje Ting den 3. Oktober 1947, som det ærede Medlem citerede, og som jeg gerne vil have Formandens Tilladelse til at gentage:

„Der kan anføres ikke faa Argumenter til Fordel for Tanken om en Folkeafstemning i Sydslesvig om en længere Aarrække til endelig Afgørelse af det